

Mali detektywi– program zajęć pozalekcyjnych (klasy II-III)

Program zajęć

Temat zajęć	Cele operacyjne:	Opis
1. Dlaczego strach jest nam potrzebny?	Uczniowie: • wyjaśniają, czym jest strach. • wymieniają sytuacje, w których odczuwali strach. • wybierają sposób na poradzenie sobie ze strachem, który najbardziej im odpowiada. • proponują różne sposoby radzenia sobie ze strachem. • wymieniają objawy somatyczne towarzyszące strachowi. • wyrażają strach przy pomocy mimiki, gestu, pozycji ciała.	W czasie lekcji uczniowie wezmą udział w zabawie ruchowej i sprawdzą czego się boją. Dowiedzą się także, jaką ważną rolę odgrywa strach i jakie są jego rodzaje. Następnie przeprowadzą ze sobą wywiady, aby znaleźć najlepszy sposób radzenia sobie ze strachem.

2. Dlaczego złość jest nam potrzebna?	Uczniowie: • wyjaśniają, czym jest złość. • wymieniają i ilustrują sytuacje, w których odczuwają złość. • wybierają sposób na poradzenie sobie ze złością, który najbardziej im odpowiada. • proponują różne sposoby radzenia sobie ze złością. • wymieniają objawy somatyczne towarzyszące złości. • wyrażają złość przy pomocy mimiki, gestu, pozycji ciała. • rozróżniają złość od agresji.	W czasie lekcji uczniowie dowiedzą się, dlaczego złość - jak każda z emocji podstawowych - nie jest ani dobra, ani zła. Dzieci stworzą pracę plastyczną - obrazek pod tytułem "Moja złość", dzięki której przyjrzą się z bliska sytuacjom, w których odczuwają złość oraz poszukają sposobów na poradzenie sobie z tą emocją. Porozmawiają również o różnicach między złością a agresją oraz poznają społecznie akceptowalne sposoby wyrażania złości.
3. Jak trenować myślenie?	Uczniowie: • rozwijają umiejętność twórczego rozwiązywania problemów. • wiedzą, w jaki sposób reagować, gdy sprawy nie idą zgodnie z ich planem. • rozumieją, że w zaskakującej sytuacji mogą znaleźć wiele możliwości rozwiązań. • potrafią generować pomysły, które pomagają im rozwiązać trudną sytuację.	Na zajęciach uczniowie będą ćwiczyć płynność, giętkość myślenia oraz radzenie sobie ze stresem. Zostaną postawieni w sytuacji problemowej – zapomniano o czyichś urodzinach i teraz cała klasa musi w dziesięć minut przygotować przyjęcie urodzinowe, wykorzystując do tego celu niestandardowe rekwizyty. To, jak uczniowie poradzą sobie z zaskakującym problemem, pokaże im, co daje kreatywność oraz jak sprawić, aby w sytuacji zaskoczenia nasz umysł nie zatrzymywał się, ale pracował dynamicznie i płynnie.

4. Czy można uczyć się szybciej?	Uczniowie: • poznają ćwiczenia wspomagające koncentrację uwagi. • definiują, co to jest koncentracja uwagi, • opowiadają, że mózg składa się z dwóch półkul, • wymieniają, jakie funkcje pełnią półkula lewa i prawa, • tłumaczą, że dzięki systematycznym ćwiczeniom można wpłynąć na koncentrację uwagi, • wymieniają i wykonują ćwiczenia wspomagające koncentrację uwagi.	Na zajęciach uczniowie będą mieli możliwość poznania różnorodnych ćwiczeń, które wspomagają koncentrację uwagi. Będą gimnastykować swoje ciało, jak również umysł. Nauczą się sposobów usprawniających proces myślenia i zapamiętywania. Poznają ćwiczenia, które wykonywane systematycznie pomagają przezwyciężyć trudności w nauce, poprawiają orientację przestrzenną, koncentrację, spostrzegawczość oraz wpływają na zwiększenie efektywności i tempa uczenia się.
5. Jak koncentracja pomaga detektywom w pracy?	Uczniowie: • potrafią lepiej skupić swoją uwagę, • tłumaczą, czym jest koncentracja, czujność, spostrzegawczość, • wykonują ćwiczenia zwiększające umiejętność koncentracji, • wyciągają logiczne wnioski, • dochodzą prawdy, • skupiają swoją uwagę, • wyjaśniają wagę umiejętności koncentrowania się w codziennym życiu i zadaniach, • wymieniają jakie czynniki wpływają na koncentrację.	Uczniowie, wcielając się w detektywów, poznają klucz do sprawnego działania. Poprzez zabawę ruchową, w której uczestniczyć będą detektyw, złodziej i jego ofiary, uczniowie nauczą się wyciągać logiczne wnioski z zaobserwowanych wydarzeń. Dzięki ciekawie zaprojektowanym materiałom uczestnicy nauczą się śledzić ruchy detektywów, a dzięki analizie wskazówek i poszlak, odkryją także, jakie są detektywistyczne atrybuty.

6. Dlaczego detektyw pracuje w rękawiczkach?	Uczniowie: • opowiadają w podstawowym zakresie o daktyloskopii i pokrewnych technikach kryminalistycznych, • tłumaczą następujące pojęcia: linie papilarne, ślad kryminalistyczny, ujawnianie śladów, proszki i pędzle daktyloskopijne, • wymieniają techniki ujawniania i zabezpieczania śladów daktyloskopijnych, konchoskopijnych (uszy), gantiskopijnych (rękawiczki) oraz cheiloskopijnych (usta), • samodzielnie znajdują i zabezpieczają (za pomocą dostępnych w domu środków) ślady kryminalistyczne, • rozwijają myślenie naukowe – trenują umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych, dotyczących przyrody i społeczeństwa, • trenują umiejętność pracy zespołowej.	Dzieci wezmą udział w kilku eksperymentach, w trakcie których poznają zasady ujawniania i wykorzystywania śladów daktyloskopijnych przez detektywów. Zobaczą i opiszą swój ślad daktyloskopijny oraz porównają go ze śladami koleżanek i kolegów.
7. Jak odróżnić prawdę od fałszu?	Uczniowie: • wyjaśniają, co to jest logika i do czego służy, • wymieniają podstawowe prawa logiki, • potrafią klasyfikować.	W czasie warsztatów uczniowie poznają zasady logicznego myślenia: dedukcję i indukcję. Poprzez proste zabawy ruchowe, bajki, proste ćwiczenia z użyciem przedmiotów codziennego użytku i zagadki zrozumieją znaczenie logiki. Lekcja zbudowana jest w taki sposób, że poziom trudności poruszanych zagadnień wzrasta. Zadania wydają się bardzo trudne, ale z naszych doświadczeń wynika, że dzieci się świetnie w nich odnajdują.

8. Czy można myśleć nielogicznie?	Uczniowie: • wyjaśniają, czym jest i do czego służy logika, • tłumaczą, na czym polega myślenie logiczne, • wymieniają podstawowe spójniki logiczne, • wskazują jaka jest rola logiki w życiu codziennym, • rozwijają myślenie naukowe – umiejętności formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa, • trenują umiejętność pracy zespołowej.	Na zajęciach uczniowie podczas pracy zespołowej i rozwiązywania różnych zabawnych łamigłówek dokładniej przyjrzą się regułom poprawnego wnioskowania i logicznego myślenia oraz ich zastosowaniu w codziennym życiu. Sprawdzą czym jest przesłanka, wniosek i dedukcja i w jaki sposób można ćwiczyć zdolność logicznego myślenia.
9. Jakie ślady zostawia sześcian?	Uczniowie wiedzą: • jak wygląda i powstaje bryła, • jakie są figury geometryczne (kwadrat, prostokąt, trójkąt, koło), • co to jest bryła i bryła obrotowa (sześcián, prostopadłościán, ostrosłup, stożek, walec), • jakie właściwości mają bryły.	Podczas zajęć uczniowie poznają figury przestrzenne i będą rozpoznawać je w otaczającej przestrzeni. Na podstawie widoku z boku i z góry konstrukcji, sprawdzą, z jakich brył się składają. Następnie uczniowie dopasują siatki do odpowiednich figur przestrzennych i ustalą, co jest ważne podczas tworzenia siatek. Sami stworzą siatkę sześciánu.
10. Jak przekazać tajną wiadomość?	Uczniowie: • wymieniają różne metody szyfrowania, • tłumaczą, co jest niezbędne do prawidłowego zakodowania i rozkodowania informacji, • rozwijają myślenie matematyczne – umiejętność korzystania z podstawowych narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz prowadzenia elementarnych rozumowań matematycznych.	Zajęcia składają się z ćwiczeń praktycznych angażujących uwagę uczniów. Uczniowie - za pomocą prostych haseł i kluczy - przećwiczą umiejętność kodowania i odkodowywania informacji. Będą oni mieli szansę przećwiczyć skytale - system szyfrowania stosowany już w starożytności.

11. Co można zobaczyć na portrecie?	Uczniowie: • ćwiczą wyobraźnię oraz twórcze myślenie, • wyjaśniają pojęcie portretu i autoportretu, • definiują na podstawie ubioru status osoby na portrecie (np.: król, kupiec, artysta), • szeregują dzieła sztuki pod względem chronologicznym: dzieła dawne - współczesne, • tłumaczą fakt istnienia różnych portretów jednego władcy, • definiują pojęcie formy w obrazie, • rozwijają myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa, • trenują umiejętność pracy zespołowej.	Uczniowie będą analizować wybrane obrazy, aby dowiedzieć się w jaki sposób i dlaczego malowano portrety. Będą też mieli okazję wcielić się w rolę malarza i stworzyć swoje dzieło. Warsztaty uwrażliwią uczniów na sztukę, pomogą w ćwiczeniu wyobraźni i twórczego myślenia.
--	---	--

12. Ile jest kolorów?	Uczniowie: • potrafią naśladować barwy z natury, mieszając kolory. • tłumaczą, na czym polega mieszanie się kolorów, • wyjaśniają znaczenie kolorów w przekazie obrazu, • wymieniają barwy podstawowe i pochodne, ciepłe i zimne.	W trakcie zajęć z plastyki uczniowie porozmawiają o znaczeniu kolorów w malarstwie. Śledząc prezentację multimedialną, będą mieli okazję przekonać się, jak wykorzystywano kolory w sztuce na przestrzeni wieków - od prehistorycznych malowideł po impresjonizm. Poznają barwy podstawowe oraz pochodne, które spróbują uzyskać w trakcie samodzielnego eksperymentowania. Porozmawiają także o podziale barw na ciepłe i zimne. Następnie utrwalą swoją wiedzę na temat podziałów kolorów uczestnicząc w zabawie ruchowej. Zaobserwują i poznają nazwy kolorów używanych przez malarzy, jak np. ultramaryna czy ochra. Natomiast główną aktywnością uczniów będzie ćwiczenie malarskie z wykorzystaniem pocztówek, polegające na ich odwzorowaniu poprzez odpowiednie mieszanie tylko 4 kolorów.
13. Jak tropić zwierzęta?	Uczniowie: • rozpoznają zwierzęta żyjące w mieście na podstawie oznak ich bytowania (tropy, ślady), • opisują, w jaki sposób i gdzie obserwować zwierzęta w okolicy miejsca zamieszkania, • rozwijają myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa	Podczas zajęć uczniowie będą rozpoznawać różne ślady zwierząt: tropy, czyli ślady stóp, np. sarny, jelenia, dzika, lisa czy zająca, budowle zwierząt, np. legowiska i żeremia czy wydawane przez nie odgłosy. Uczniowie wezmą udział w zabawach ruchowych. Część zajęć odbywa się w terenie, gdzie uczniowie będą prowadzić obserwacje w poszukiwaniu śladów zwierząt – wyniki udokumentują w kartach pracy.

14. Jak bezpiecznie korzystać z Internetu?	Uczniowie: • wymieniają podstawowe zasady bezpiecznego publikowania treści w Internecie. • wiedzą, że treści, które zostały raz zamieszczone w Internecie, nie można usunąć. • potrafią wskazać zagrożenia związane z publikowaniem treści w sieci. • Trenują kreatywne myślenie.	Scenariusz przybliży nauczycielowi i uczniom temat publikowania w sieci oraz zagrożenia z tym związane. Podczas lekcji uczniowie, na podstawie historii o Pocztówkowej Krainie, sprawdzą, jakie niebezpieczeństwo wiąże się z umieszczaniem w Internecie swoich zdjęć czy informacji o sobie i innych. Uczniowie ułożą kodeks zasad bezpiecznego publikowania w sieci. Dowiedzą się także, jak się zachować, kiedy niepożądany materiał mimo wszystko trafi do Internetu.
15. Jak rozpoznawać emocje?	Uczniowie: • wskazują, co wywołuje emocje, • opisują, jak czujemy emocje w ciele, • potrafią nazwać emocje podstawowe, • potrafią rozpoznać emocje na podstawie mimiki, gestów i tonu głosu drugiej osoby, • potrafią wskazać, gdzie w ciele czujemy daną emocję, • trenują nazywanie emocji, pokazywanie emocji i odczytywanie emocji innych, • trenują umiejętność pracy w grupie.	Podczas lekcji uczniowie nauczą się nazywać swoje emocje oraz odczytywać je na podstawie reakcji innych ludzi. Stworzą drużyny emocji i wykonają ćwiczenia, dzięki którym rozpoznawanie emocji stanie się dla nich jeszcze łatwiejsze. Uczestnicząc w zabawach ruchowych dowiedzą się również, jak radzić sobie ze złością, jak wygląda wstręt oraz jak sprawić radość innym ludziom.

16. Jak ludzie przeżywają emocje?	Uczniowie: • tłumaczą, czym są emocje, • definiują, co to jest empatia, • uzasadniają, że nie ma emocji dobrych i złych, • wyjaśniają, że każdy człowiek może przeżywać inaczej tę samą sytuację, • opisują sytuacje, w których czuje strach, radość, smutek i złość, • rozpoznają emocje u siebie i u innych, • wymieniają przykłady akceptowalnych i nieakceptowalnych sposobów wyrażania emocji.	Na zajęciach dzieci poznają Detektyw Empatię i dowiedzą się, jak w codziennej pracy tropi emocje. W czasie warsztatów uczestnicy poznają nietypowe perspektywy, z których będą mogli obserwować się na wzajem. Odkryją również różne sposoby wyrażania emocji - zarówno te, które są społecznie akceptowalne, jak i te, które naruszają granice innych.
--	--	--